

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН

СВИНАРЯТ

Превод от датски: Светослав Минков, 1977

chitanka.info

Имаше някога един беден княз. Неговото княжество беше малко, но не пък толкова малко, че той да не може да се ожени.

Разбира се, от негова страна беше твърде смело да заяви, че иска царската дъщеря. Но все пак князът направи това, защото славата му гърмеше надълъж и нашир и защото знаеше, че стотици царкини ще приемат с благодарност предложението му, ако той ги поиска. И тъй, какво му каза царската дъщеря?

Ей сега ще узнаем.

На гроба на покойния баща на княза растеше розов храст — един чудно хубав розов храст! Той цъфтеше веднъж на пет години, но и тогава на храста се разлистваше само една-единичка роза. Затова пък тоя цвят имаше такова ухание, че всеки, който го помиришеше, забравяше всичките си скърби и грижи.

Князът имаше и един славей, който пееше тъй хубаво, сякаш всички песни на света бяха събрани в неговото мъничко гърло. Ето тая роза и тоя славей князът реши да подари на царкинята. Той ги сложи в големи сребърни кутии и й ги изпрати.

Царят заповядда да внесат даровете в голямата зала, където царкинята играше „на гости“ със своите придворни дами. Като видя големите кутии, царкинята запляска радостно с ръце.

— Ах, тук сигурно има някое малко котенце! — каза тя. Но от кутията извадиха чудната роза.

— Ах, колко хубаво е направена! — извикаха всички придворни дами.

— Тя е нещо повече от хубава — рече царят. — Тя е прекрасна! Ала в тоя миг царкинята хвана розата и едва не заплака.

— Ух, татко! — каза тя. — Тая роза не е изкуствена, а естествена.

— Ух! — повториха всички дами. — Тя е естествена!

— Не бързайте да се сърдите! Нека видим по-напред какво има в другата кутия — рече царят и от кутията извадиха славея. И той запя тъй хубаво, че за него вече никой не можеше да каже нещо лошо.

— Чудесно! Очарователно! — извикаха придворните дами.

— Колко много ми напомня тая птичка за музичката на покойната царица! — рече един стар царедворец. — Да, същият глас, същите звуци!

— Да — каза царят и заплака като дете.

— Навярно тая птичка не е истинска! — извика царкинята.

— Истинска е! — отвърнаха пратениците, които бяха донесли подаръците.

— Да я пуснем тогава на свобода! — каза царкинята и така тя не позволи на княза да се яви при нея.

Но князът не беше човек, който се отчайва. Той намаза лицето си с черна и кафява боя, нахлути на главата си един калпак и похлопа на царските врати.

— Добър ден, царю честити! — каза той. — Няма ли тук в двореца някоя работа за мен?

— Да знаеш само колко души питат като теб за работа! — рече царят. — Но чакай, аз наистина имам нужда от свинар. Ние имаме тук много свине.

И тъй, главиха княза за царски свинар. Дадоха му една малка стаичка до свинските кочини и той заживя в нея. Цял ден прекара в работа и привечер направи едно чудно гърненце. Това гърненце беше цяло обкичено със звънчета и когато в него варяха нещо, звънчетата пееха старата песничка:

*Aх, мой мили Августин,
всичко е съвършено!*

Ала най-забавно от всичко беше това, че щом човек поставеше ръката си над парата на гърненцето, можеше да се познае кой каква гозба готви в града.

И ето, царкинята излезе на разходка със своите придворни дами и чу сладкия звън на звънчетата. Тя се спря и лицето ѝ светна от радост: тя също умееше да свири на пианото „Ah, мой мили Августин“. Това беше едничката песен, която тя знаеше да свири, и то само с един пръст.

— И аз мога да свири това! — извика тя. — Гледай ти какъв учен свинар имаме! Я слушайте, нека някоя от вас иде при него и го попита колко струва тоя инструмент!

И една от придворните дами трябваше да обуе дървени обувки и да отиде в задния двор.

— Колко искаш за гърненцето? — попита тя.

— Десет целувки от царкинята! — отвърна свинарят.

— Боже опази! — извика придворната дама.
— По-евтино не може! — рече свинарят.
— Е, какво каза той? — попита царкинята.
— Не мога да го кажа! — отвърна придворната дама. — То е ужасно!

— Тогава прищепни ми го на ухoto.

И придворната дама прошепна на ухoto на царкинята желанието на свинаря.

— Простак! — извика царкинята и си тръгна. Но едва направи няколко стъпки и звънчетата запяха нежно и мило:

*Aх, мой мили Августин,
всичко е свършено!*

— Слушай! — каза царкинята на придворната дама. — Иди и го попитай не желае ли десет целувки от моите придворни дами!

— Не, благодаря! — отвърна свинарят. — Или десет целувки от царкинята, или гърненцето ще си остане при мен.

— Колко неприятно! — каза царкинята. — Добре тогава, застанете всички около мен, за да не ни види някой!

И придворните дами я обградиха, разгърнаха пелерините си и свинарят получи от царкинята десет целувки, а тя — гърненцето.

Ex, каква радост беше! Цялата вечер и целия ден след това гърненцето клокочеше на огнището. В града не остана нито една кухня — като започнеш от царската и свършиш с кухнята на простиya обущар, — за която да не знаеха какво се готови в нея. Придворните дами скачаха и пляскаха с ръце.

— Ние знаем кой ще яде днес сладка супа и млинчета! Ние знаем кой ще яде кашица и свински пържоли! Колко е весело! Колко е забавно!

— Да, забавно е — съгласи се главната придворна дама.

— Само да не кажете нещо за целувките, че знаете ли, аз съм царска дъщеря!

— Нито думица не ще се чуе от нас! — обещаха всички.

Свинарят или с други думи князът, когото те смятаха за свинар, не пропиля деня напразно, а се залови за работа и направи едно

кречетало. Щом някой завъртеше кречеталото, разнасяха се звуците на всички валсове и танци, каквите имаше по света.

— Но това е чудесно! — каза царкинята, когато излезе на разходка. — Досега не съм слушала такова нещо! Вижте какво, я идете при него и го попитайте колко иска за тоя инструмент. Само че целувки вече не давам.

— Той иска сто целувки от царкинята! — рече придворната дама, която отиде при свинаря.

— Той си е загубил ума! — извика царкинята и тръгна да си върви. Но щом направи няколко стъпки, тя се спря.

— Трябва да поощряваме изкуството! — каза тя. — При това аз съм царска дъщеря! Кажи му, че ще му дам както вчера десет целувки, а останалите нека вземе от моите придворни дами!

— Но туй никак не ни харесва! — казаха придворните дами.

— Глупости! — рече царкинята. — Щом аз мога да го целувам, какво остава за вас! Не забравяйте, че аз ви храня и ви плащам!

И придворната дама трябваше да отиде отново при свинаря.

— Сто целувки от царкинята! — каза той. — Иначе кречеталото ще си остане при мене.

— Я елате насам! — заповяда царкинята и всички придворни дами я обградиха, а свинарят започна да я целува.

— Какво са се натрупали там пред свинските кочини? — попита царят, който беше излязъл на балкона. Той разтърка очи и си сложи очилата. — Придворните дами трябва пак да са измислили нещо. Я чакай да видя!

И царят оправи пантофите си, защото за пантофи му служеха едни стари подпетени обуща.

Ех, как зашляпа той с тях!

Когато слезе в задния двор, той се приближи тихичко до придворните дами, които бяха заети с броенето на целувките, защото те трябваше да внимават да не би свинарят да получи повече целувки, отколкото беше уговорено. Затова никой не забеляза царя и той се подигна на пръсти.

— Какво е това? — каза той, като видя как се целуват князът и царкинята, и запрати по тях единия си пантоф точно в той миг, когато свинарят получаваше от царкинята осемдесет и шестата целувка.

— Вън! — извика разсърденият цар и изгони из царството си и царкинята, и свинаря. Тя стоеше и плачеше, свинарят се караше, а над главите им се изливаше пороен дъжд.

— Ах, нещастница аз! — охкаше царкинята. — Защо не се омъжих за някой прекрасен княз. Ах, колко съм нещастна!

А свинарят се скри зад едно дърво, изтри от лицето си черната и кафява боя, захвърли мръсните си дрехи и се яви пред нея във всичкия си царски блясък и хубост, така че царкинята, без да иска, се поклони пред него.

— Сега аз те презират! — рече той. — Ти не пожела да се ожениш за един честен княз! Ти не разбра значението на славея и розата, а свинаря може да целуваш само заради играчките му! Тъй ти се пада сега!

И той си отиде в своето княжество, и хлопна вратата под носа ѝ. А тя остана отвън и можеше да пее, колкото си иска:

*Aх, мили Августин,
всичко е свършено!*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.